

**NEPOŠTOVANJE PRAVA PACIJENTA NA INFORMACIJE I OBAVEŠTENJA O
ZDRAVSTVENOM STANJU****Zakon o zdravstvenoj zaštiti****čl. 27 i 28**

Nepunovažnost pristanka na medicinsku meru

Sentenca:

Pristanak na medicinsku meru nije punovažan ako pacijent nije dobio potpuno obaveštenje koje mu je potrebno kako bi doneo odluku da pristane ili ne pristane na predloženu medicinsku meru.

Iz obrazloženja:

"U konkretnom slučaju tužilac se tuženom obratio za lekarsku pomoć, s obzirom da je bilo neophodno izvršiti amputaciju trećeg prsta na levom stopalu, tj. odstranjenje tromba iz arterije u levoj nozi. U tom smislu, od strane lekara, tužiocu je, shodno čl. 27 i 28. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (dalje: Zakon), bilo neophodno predočiti sve informacije i dati sva obaveštenja, vezano za samu operaciju. Pravo na informacije i pravo na obaveštenje su u neposrednoj vezi sa pravom samoodređenja u odnosu na sopstveno telo. Ono je izvedeno iz ustavne garancije neprikosnovenosti čovekove - ljudske ličnosti. Ovo pravo je usko vezano sa pravom za samoodlučivanje i pristanak. Bez urednog obaveštenja pacijenta o stanju njegovog zdravlja, bolesti i predstojećoj intervenciji, kao njenim posledicama, punovažni pristanak ne postoji. Obaveštenje o dijagnozi i prognozi bolesti, o ciljevima i koristima predložene medicinske mere, dužini trajanja i posledicama, mogućim rizicima, alternativnim metodama lečenja, mogućim posledicama, dejstvu lekova i sporednim posledicama, nadležni zdravstveni radnik dužan je da da bez pacijentovog traženja.

Iz iskaza tužioca i postupajućeg lekara S. S. saslušanog u svojstvu svedoka, utvrđeno je da je pacijentu saopšteno da je u pitanju rutinska operacija, da je neophodno amputirati treći prst na levoj nozi i odstraniti tromb iz arterije na levoj nozi. S druge strane i po iskazu dr. S. S. pacijent nije bio upoznat sa opcijom presecanja nerva simpatikusa, koji je urađen tokom operacije, a koje obaveštenje je bilo nužno saopštiti tužiocu. Pristanak pacijenta na određenu intervenciju je punovažan samo ako pacijent zna suštinu, značaj i domašaj onoga sa čime se saglašava, odnosno ukoliko je u situaciji da uzme u obzir razloge i za i protiv i da donese razumnu odluku koja se tiče njegovog lečenja. Obaveštenje pacijenta treba da bude pogodno da pacijent stekne osnovna saznanja o onome šta će se sa njim dogoditi ako na intervenciju ne pristane, kao i da mu bude razjašnjena delotvornost predloženog zahvata, odnosno prognoza o stanju zdravlja posle intervencije. To pre svega podrazumeva ukazivanje na mogući neuspeh zahvata i

kada se isti obavi onako kako treba. S obzirom da pacijentu ni jednog trenutka nije bilo saopšteno o alternativnom rešenju presecanja nerva simpatikusa, Apelacioni sud nalazi da isto predstavlja kršenje obaveza iz člana 28. Zakona.

Tokom prve operacije, kada se pristupilo opcionom rešenju presecanja nerva simpatikusa, došlo je do nove greške lekara, koja se ogledala u presecanju funkcionalnog uretera pacijenta. Do ovog propusta došlo je usled urođene anomalije koju je pacijent imao, a koja se ogledala u srastanju nerva simpatikusa i funkcionalnog uretera. Iz iskaza dr. S. S. potvrđeno je da je ova anomalija poznata i da je opisana u stručnoj literaturi. Polazeći od odredbe člana 18. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima, kojom je propisano da je strana u obligacionom odnosu dužna da u izvršavanju obaveze iz svoje profesionalne delatnosti postupa s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka), ovaj sud zaključuje da je postupajući lekar morao biti upoznat i sa ovom anomalijom, te da je istu morao uzeti u obzir prilikom hirurške intervencije. On je to propustio da učini. Stoga, propuštanjem da u celini ispita da li je, kojim slučajem, pacijent jedan od onih koji ovu anomaliju imaju, lekar je načinio propust koji je kasnije uzrokovao izlivanje urina u organizam, a kao posledica toga i odstranjivanje zdravog i funkcionalnog bubrega."

(Presuda Apelacionog suda u Beogradu, Gž. 2728/2010(2) od 23.9.2011. godine)

